

Wstępne informacje o wynikach egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w kwietniu 2015 r.

Województwo podlaskie

Egzamin gimnazjalny został przeprowadzony od 21 do 23 kwietnia 2015 r. Uczniowie, którzy z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpili do egzaminu w powyższym terminie, napisali egzamin w dniach 1–3 czerwca 2015 r.¹

Egzamin gimnazjalny składał się z trzech części. W części pierwszej – humanistycznej – gimnazjaliści rozwiązywali zadania z historii i wiedzy o społeczeństwie oraz z języka polskiego (w dwóch odrębnych arkuszach), a w części drugiej – matematyczno-przyrodniczej – zadania z przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii oraz z matematyki (również w dwóch odrębnych arkuszach). W trzeciej części egzaminu uczniowie rozwiązywali zadania z wybranego języka obcego nowożytnego albo tylko na poziomie podstawowym, albo na poziomie podstawowym i rozszerzonym.

Wyniki tegorocznego egzaminu pokazują, że uczniowie dobrze poradzili sobie między innymi z zadaniem z języka polskiego, które sprawdzało umiejętności analizy i interpretacji tekstu kultury (por. [tutaj](#)). Większości gimnazjalistów nie przysporzyło również problemów zadanie z historii sprawdzające umiejętność wyszukiwania i porównywania informacji pozyskiwanych z różnych źródeł (por. [tutaj](#)). Z matematyki uczniowie wykazali się umiejętnością odczytywania i wykorzystywania informacji z tekstu i rysunku (por. [tutaj](#)), a z biologii umiejętnością interpretacji i wyjaśniania zależności między organizmami (por. [tutaj](#)). Gimnazjaliści przystępujący do egzaminu z języka niemieckiego, rosyjskiego oraz francuskiego na poziomie podstawowym najlepiej poradzili sobie z rozwiązaniem zadań sprawdzających rozumienie ze słuchu (por. [tutaj](#)); w przypadku języka angielskiego uzyskali najwyższe wyniki za zadania sprawdzające znajomość funkcji językowych (por. [tutaj](#)). Na poziomie rozszerzonym większość uczniów przystępujących do egzaminu z języka angielskiego i francuskiego najlepiej poradziła sobie z zadaniami sprawdzającymi rozumienie tekstów pisanych; zdającym język rosyjski najmniej problemów sprawiły zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu. Zdający język niemiecki w równym stopniu opanowali umiejętności rozumienia tekstów pisanych i rozumienia ze słuchu.

Egzamin wskazał również umiejętności, które gimnazjaliści opanowali słabiej. W części humanistycznej trudność sprawiły uczniom między innymi zadania sprawdzające funkcjonalne wykorzystanie wiadomości z zakresu świadomości językowej (por. [tutaj](#)) oraz zadania dotyczące chronologii historycznej (por. [tutaj](#)). Z matematyki najtrudniejsze okazało się zadanie wymagające oceny prawdziwości przybliżeń dwóch pierwiastków na podstawie podanej informacji (por. [tutaj](#)), a z chemii – rozumowania i zastosowania nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów (por. [tutaj](#)). We wszystkich językach obcych nowożytnych, zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym, największą trudność sprawiło zdającym poprawne stosowanie środków językowych. W przypadku egzaminu z języków: angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego na poziomie rozszerzonym dość dużo trudności przysporzyło zdającym zadanie sprawdzające umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej (por. [tutaj](#)).

Szczegółowe informacje dotyczące wyników tegorocznego egzaminu gimnazjalnego będą dostępne w sprawozdaniu, które zostanie opublikowane na stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży **24 sierpnia** br. Informacja dotycząca słabszych stron uczniów bez wątpienia będzie dla nauczycieli cenną wskazówką na temat zagadnień, którym należy poświęcić więcej uwagi

---

¹ Wyniki egzaminacyjne uczniów, którzy przystąpili do egzaminu gimnazjalnego w czerwcu, nie zostały uwzględnione w niniejszym zestawieniu.

w pracy z kolejnymi rocznikami gimnazjalistów. Służyć temu może analiza wyników poszczególnych zadań dokonywana przez zespoły nauczycielskie danej grupy przedmiotów w każdej szkole.

W województwie podlaskim do egzaminu gimnazjalnego przystąpiło 11 184 uczniów spośród 11 262 zgłoszonych trzecioklasistów (99,3%). W TABELI 1. przedstawiono liczbę uczniów, którzy rozwiązywali zadania w arkuszach w wersji standardowej oraz w arkuszach dostosowanych do potrzeb uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, niewidzących i słabowidzących, niesłyszących i słabosłyszących oraz z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim.

TABELA 1. LICZBA UCZNIÓW PRZYSTĘPUJĄCYCH DO EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W KWIETNIU 2015 R.
– WOJEWÓDZTWO PODLASKIE

Część egzaminu i zakres/poziom	Arkusz w wersji standardowej	Arkusze w wersjach dostosowanych	Razem
Część humanistyczna			
Historia i wiedza o społeczeństwie	10 949	234	11 183
Język polski	10 950	234	11 184
Część matematyczno-przyrodnicza			
Przedmioty przyrodnicze	10 914	234	11 148
Przedmioty przyrodnicze w języku litewskim	33	-	33
Matematyka	10 912	233	11 145
Matematyka w języku litewskim	33	1	34
Część z języka obcego nowożytnego			
Poziom podstawowy	10 949	234	11 183
Poziom rozszerzony	8 953	63	9 016

Pozostali uczniowie przystąpili do egzaminu gimnazjalnego w czerwcu br. albo byli zwolnieni z obowiązku przystąpienia do egzaminu gimnazjalnego na warunkach określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej².

Na kolejnych stronach przedstawiamy podstawowe dane statystyczne dotyczące egzaminu gimnazjalnego w 2015 r. oraz przykładowe zadania z poszczególnych zakresów/poziomów wraz z krótkim ich omówieniem. Zadania zostały wybrane tak, aby zilustrować umiejętności, które gimnazjaliści opanowali dobrze lub bardzo dobrze, oraz takie, które opanowali słabiej.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (DzU Nr 83, poz. 562, ze zm.).

Zadania we wszystkich arkuszach sprawdzały, w jakim stopniu gimnazjaliści opanowali wymagania ogólne i szczegółowe z zakresu dziewięciu przedmiotów egzaminacyjnych określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla III etapu edukacyjnego. Poszczególne zadania w arkuszach egzaminacyjnych mogły również – w myśl zasady kumulatorywności przyjętej w podstawie – odnosić się do wymagań przypisanych do wcześniejszych etapów edukacyjnych (I i II). W TABELI 2. przedstawiono podstawowe informacje dotyczące formatu arkuszy egzaminacyjnych z sześciu zakresów/poziomów.

TABELA 2. FORMAT ARKUSZY EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W 2015 R.

Część egzaminu i zakres/poziom	Krótką charakterystyka arkusza egzaminacyjnego
Część humanistyczna z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie	Arkusz standardowy zawierał 25 zadań zamkniętych, w tym 20 zadań z historii i 5 zadań z wiedzy o społeczeństwie. Dominowały zadania wyboru wielokrotnego, w których uczeń wybierał jedną z podanych odpowiedzi. Były także zadania, które miały inną formę, np. typu prawda-falsz oraz na dobieranie.
Część humanistyczna z zakresu języka polskiego	Arkusz standardowy zawierał 22 zadania, w tym 20 zadań zamkniętych i 2 zadania otwarte. Wśród zadań zamkniętych pojawiły się różne ich typy: wyboru wielokrotnego, prawda-falsz i na dobieranie. Zadanie krótkiej odpowiedzi wymagało od gimnazjalistów zajęcia stanowiska i uzasadnienia go w odwołaniu się do tekstów Leszka Kołakowskiego i Mirosława Pęczaka, a zadanie rozszerzonej odpowiedzi – napisania opowiadania o podróży, podczas której wydarzyło się coś, co sprawiło, że ktoś stał się sławny.
Część matematyczno-przyrodnicza z zakresu przedmiotów przyrodniczych	Arkusz standardowy zawierał 24 zadania zamknięte i sprawdzał wiadomości i umiejętności z zakresu czterech przedmiotów: biologii, chemii, fizyki i geografii. Każdy z przedmiotów reprezentowany był przez sześć zadań różnego typu: wyboru wielokrotnego, prawda-falsz, na dobieranie.
Część matematyczno-przyrodnicza z zakresu matematyki	Arkusz standardowy zawierał 23 zadania, w tym 20 zadań zamkniętych i 3 zadania otwarte. Wśród zadań zamkniętych większość stanowiły zadania wyboru wielokrotnego, w których należało wybrać jedną z podanych odpowiedzi, a w czterech zadaniach typu prawda-falsz – ocenić prawdziwość zdań. Zadania otwarte wymagały od gimnazjalistów samodzielnego sformułowania rozwiązania.
Część z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym	Arkusz standardowy zawierał 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda-falsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w jednaście wiązek. Zadania sprawdzały rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych.
Część z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym	Arkusz standardowy zawierał 20 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego oraz zadań na dobieranie) ujętych w pięć wiązek. Zadania zamknięte sprawdzały rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych. Arkusz zawierał również 10 zadań otwartych z luką, sprawdzających umiejętność stosowania środków językowych oraz jedno zadanie otwarte krótkiej odpowiedzi, w którym uczeń musiał stworzyć krótki e-mail.

Rozkłady wyników uczniów i parametry statystyczne rozkładu wyników są dostępne [tutaj](#).

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w zależności od lokalizacji szkoły są dostępne [tutaj](#).

Na zaświadczeniu o szczegółowych wynikach egzaminu zostanie podany wynik procentowy oraz wynik na skali centylowej dla każdego zakresu/poziomu egzaminu gimnazjalnego, do których uczeń przystąpił.

- **Wynik procentowy** określa odsetek punktów (zaokrąglony do liczby całkowitej), które zdający zdobył za zadania z danego zakresu/poziomu.
- **Wynik centylowy** określa odsetek liczby gimnazjalistów (zaokrąglony do liczby całkowitej), którzy uzyskali z danego zakresu/poziomu wynik taki sam lub niższy niż zdający.

Na przykład uczeń, który z języka polskiego uzyskał 78% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), dowie się z zaświadczenia, że wynik taki sam lub niższy uzyskało 86% wszystkich zdających (wynik centylowy), co oznacza, że wynik wyższy uzyskało 14% zdających. Wynik centylowy umożliwia każdemu zdającemu porównanie swojego wyniku z wynikami uczniów w całym kraju.

W TABELI 3. przedstawiono skalę staninową średnich wyników szkół z egzaminu gimnazjalnego w 2015 r.

TABELA 3. SKALA STANINOWA ŚREDNICH WYNIKÓW SZKÓŁ (W %) Z EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W 2015 R.

Stanin	Historia i wiedza o społeczeństwie	Język polski	Przedmioty przyrodnicze	Matematyka	Język angielski na poziomie podstawowym	Język niemiecki na poziomie podstawowym
1	32–44	23–37	23–32	15–23	26–38	30–39
2	45–54	38–51	33–39	24–34	39–49	40–43
3	55–58	52–56	40–43	35–40	50–55	44–47
4	59–61	57–59	44–46	41–44	56–60	48–51
5	62–64	60–62	47–49	45–48	61–66	52–56
6	65–67	63–65	50–52	49–53	67–72	57–62
7	68–71	66–69	53–56	54–59	73–80	63–70
8	72–78	70–76	57–66	60–71	81–91	71–79
9	79–94	77–90	67–93	72–93	92–100	80–100

Uwaga: ze względów statystycznych w TABELI 3. nie uwzględniono wyników tych szkół, w których do egzaminu gimnazjalnego w 2015 roku przystąpiło mniej niż 5 uczniów.

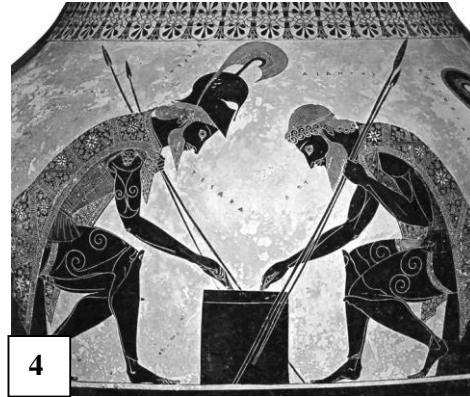
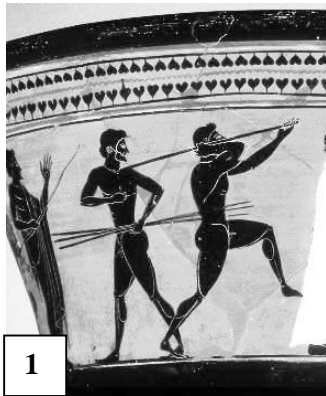
CZEŚĆ HUMANISTYCZNA Z ZAKRESU HISTORII I WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

Egzamin gimnazjalny w części humanistycznej z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie wymagał od zdających wykazania się umiejętnościami: sytuowania wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych w czasie, analizy i interpretacji historycznej, wyszukiwania oraz porównywania informacji pozyskanych z różnych źródeł – tekstów, map, ilustracji, diagramów oraz tablicy genealogicznej. Za rozwiązanie zadań gimnazjaliści uzyskali średnio 65% punktów możliwych do uzyskania.

Spośród zadań z historii najłatwiejsze dla uczniów okazało się zadanie 2. dotyczące analizy tekstu i ilustracji.

Tekst i ilustracje do zadania 2.

Smakując w wieńcach zwycięskich
Błyszczała jasno ich sprawność
I w stadionowych biegach bez rynsztunku,
I w biegach hoplitów ze szczękającymi tarczami,
I w ręcznych rzutach oszczepem,
I wśród miotaczy kamiennych dysków.
Najwyższą jest nagrodą pieśń pochwalna,
Kwiat słowa u swoich i obcych.

Zadanie 2. (0–1)

Która ilustracja nie przedstawia sytuacji opisanej w tekście? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. 1.
- B. 2.
- C. 3.
- D. 4.

W zadaniu tym sprawdzano umiejętność wyszukiwania informacji w tekście i analizy ikonografii. Uczeń powinien zestawić informacje pozyskane z obu źródeł i wskazać właściwą ilustrację. Zadanie poprawnie rozwiązało 95% uczniów.

Trudność sprawiło uczniom zadanie 4. dotyczące chronologii historycznej.

Zadanie 4. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Szereg, w którym uporządkowano religie zgodnie z chronologią ich powstania, to:

- A. judaizm, chrześcijaństwo, islam.**
- B. islam, judaizm, chrześcijaństwo.**
- C. chrześcijaństwo, islam, judaizm.**
- D. judaizm, islam, chrześcijaństwo.**

Zadanie sprawdzało, czy uczeń potrafi uporządkować trzy główne religie monoteistyczne zgodnie z chronologią ich powstania. Zadanie to poprawnie wykonało 40% piszących.

CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA Z ZAKRESU JĘZYKA POLSKIEGO

Za rozwiązanie zadań z zakresu języka polskiego gimnazjaliści uzyskali średnio 62% punktów. Jednym z najłatwiejszych okazało się zadanie 5., w którym uczeń powinien wykazać się umiejętnością odczytania głównego przesłania utworu.

Zadanie 5. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Z historii Zosi wynika, że

- A. zdrada zawsze zostanie ukarana.
- B. uczuciami innych nie wolno gardzić.**
- C. szczęście polega na wybaczeniu win.
- D. miłość nie gwarantuje szczęścia.

Zadanie sprawdzało, czy uczeń potrafi odczytać konkretny tekst kultury – fragment „Dziadów cz. II” Adama Mickiewicza. Aby zadanie poprawnie wykonać, należało w kilku miejscach tekstu wyszukać właściwe informacje i wyciągnąć z nich wnioski. Poprawnie rozwiązało je 85% uczniów.

Dla tegorocznych gimnazjalistów jednym z najtrudniejszych zadań okazało się zadanie 18. dotyczące świadomości językowej.

Zadanie 18. (0–1)

Uzupełnij zdanie. Wybierz właściwe odpowiedzi spośród podanych.

W wypowiedzeniu *Pragnienie sławy nie jest godne potępienia* występuje orzeczenie **A/B**, które odnosi się do podmiotu wyrażonego rzeczownikiem **C/D**.

A. imienne	C. pragnienie
B. czasownikowe	D. sławy

Zadanie to sprawdzało, czy uczeń potrafi rozpoznać w zdaniu rodzaj orzeczenia, a następnie wskazać podmiot wyrażony rzeczownikiem, do którego to orzeczenie się odnosi.

Problemy związane z poprawnym rozwiązaniem tego zadania mogą wskazywać na nieznaną terminologię z zakresu nauki o języku, a także na brak umiejętności rozróżniania dwóch rodzajów orzeczeń: czasownikowego i imiennego. Inną przyczyną nieprawidłowych rozwiązań może być niedostrzeżenie związku między podmiotem a orzeczeniem, w którym występuje zgodność formy gramatycznej (rodzaju i liczby). Zadanie to poprawnie rozwiązało 30% zdających.

CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW PRZYRODNICZYCH

Egzamin gimnazjalny z zakresu przedmiotów przyrodniczych obejmował zadania z biologii, chemii, fizyki i geografii, sprawdzające między innymi umiejętności poszukiwania, wykorzystania i tworzenia informacji, rozumowania i zastosowania nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów oraz przeprowadzania doświadczeń i wyciągania wniosków z otrzymanych wyników. Za rozwiązanie zadań z zakresu przedmiotów przyrodniczych uczniowie uzyskali średnio 51% punktów.

Jednym z łatwych zadań dla uczniów w województwie podlaskim było zadanie 4., sprawdzające znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych oraz umiejętność rozumowania i argumentacji.

Zadanie 4. (0–1)

Wiele grzybów występujących w lesie wytwarza owocniki nadziemne, w których powstają zarodniki służące rozprzestrzenianiu grzyba w środowisku. Niektóre grzyby mają jednak owocniki ukryte pod ziemią. Zapach podziemnego grzyba przywabia różne zwierzęta, m.in. larwy chrząszczy, które odżywiają się grzybnią, a następnie przepoczwarczają się we wnętrzu owocnika. Gdy opuszczają owocniki jako dorosłe osobniki, niosą na sobie liczne zarodniki grzyba, które rozprzestrzeniają po okolicy.

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie 1., 2., albo 3.

Opisana w tekście zależność między larwami chrząszcza i grzybami tworzącymi owocniki pod ziemią to przykład

A.	symbiozy,	ponieważ	1.	larwy owada odżywiają się kosztem tkanki grzyba.
B.	pasożytnictwa,		2.	larwy owada przepoczwarczają się w owocnikach i je uszkadzają.
			3.	larwy owada odżywiają się grzybnią, a dorosłe osobniki roznoszą zarodniki.

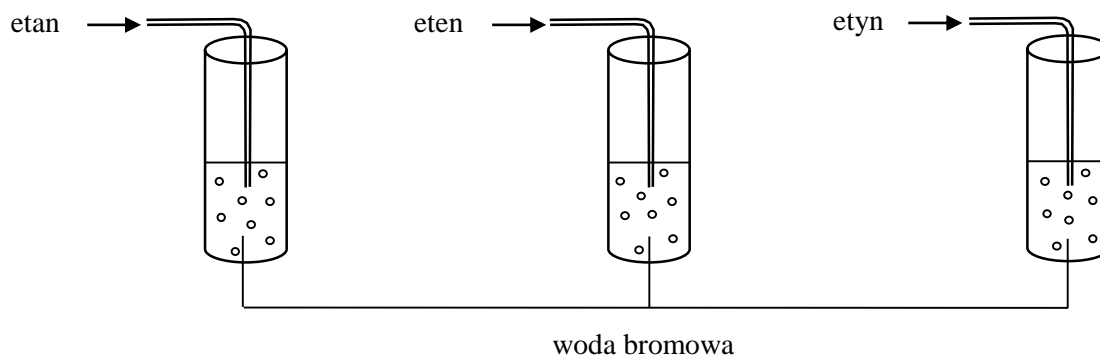
Poprawne wykonanie zadania wymagało analizy dołączonego tekstu oraz wykazania się zrozumieniem zjawiska symbiozy. Po przeczytaniu tekstu uczeń powinien wywnioskować, że współzycie grzybów, które wytwarzają zarodniki pod ziemią, i chrząszczy jest obustronnie korzystne – rozmnażanie chrząszczy zależy od dostępności owocników grzybów, a rozprzestrzenianie się grzybów zachodzi jedynie dzięki dorosłym chrząszczom roznoszącym zarodniki. Zadanie poprawnie rozwiązało 71% zdających.

Jednym z trudnych dla uczniów okazało się zadanie 12., sprawdzające umiejętność rozumowania i zastosowania nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.

Zadanie 12. (0–1)

W celu identyfikacji trzech gazów: etanu, etenu i etynu, przygotowano zestaw doświadczalny przedstawiony na poniższym schemacie.

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A, B albo C i jej uzasadnienie 1. albo 2.

Po przeprowadzeniu doświadczenia można było zidentyfikować jedynie

A.	etan,	ponieważ tylko ten gaz	1.	odbarwia wodę bromową.
B.	eten,		2.	nie odbarwia wody bromowej.
C.	etyn,			

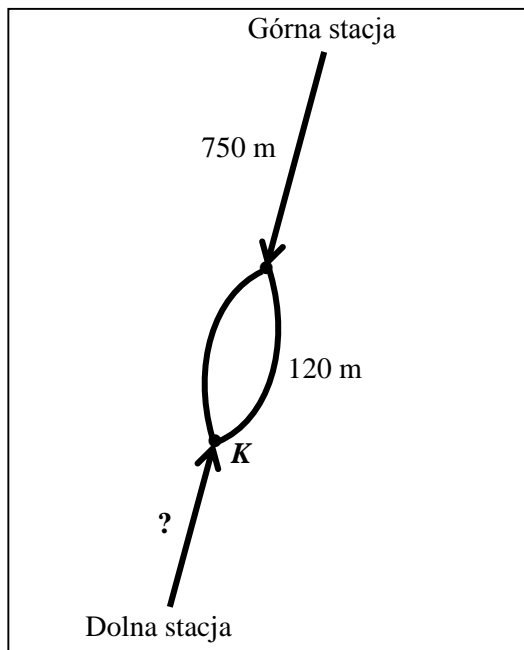
Poprawne dokończenie zdania wymagało od uczniów wiedzy dotyczącej węglowodorów nasyconych i nienasyconych. Wiedza ta powinna być oparta także na doświadczeniu, które jest zalecane do pełnej realizacji wymagań podstawy programowej dotyczących tych związków. Tylko 24% uczniów wiedziało, że po przeprowadzonym doświadczeniu można było zidentyfikować jedynie etan, gdyż ten węglowódor nasycony nie odbarwia wody bromowej. Natomiast eten, jak i etyn (węglowodory nienasycone) odbarwiają ten odczynnik.

CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA Z ZAKRESU MATEMATYKI

Za rozwiązanie zadań z zakresu matematyki gimnazjaliści uzyskali średnio 50% punktów możliwych do zdobycia. Jednym z najłatwiejszych okazało się zadanie 2., w którym uczeń powinien wykazać się umiejętnością odczytywania i wykorzystywania informacji.

Informacje do zadań 1. i 2.

Każda z dwóch kolejek górskich przebywa drogę 150 metrów w ciągu minuty. Na schemacie zaznaczono niektóre długości trasy pokonywanej przez kolejki.

Zadanie 2. (0–1)

Z górnej stacji kolejka wyjeżdża o 1 minutę wcześniej niż z dolnej. Kolejki równocześnie wjeżdżają na pętlę mijania.

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Długość trasy kolejki od dolnej stacji do punktu *K* jest równa

A. 240 m

B. 450 m

C. 600 m

D. 900 m

Zadanie, którego treść nawiązuje do sytuacji praktycznej, sprawdzało umiejętność odczytywania i interpretowania informacji przedstawionych w formie opisu i rysunku. Rozwiązało je poprawnie 80% zdających.

Dużo więcej trudności sprawiło zdającym rozwiązanie zadania 4., w którym musieli ocenić prawdziwość podanych przybliżeń, korzystając z zamieszczonej informacji.

Zadanie 4. (0–1)

Dane jest przybliżenie $\sqrt{5} \approx 2,236$.

Oceń prawdziwość podanych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli zdanie jest fałszywe.

$\sqrt{20} \approx 2 \cdot 2,236$	P	F
$\sqrt{500} \approx 22,36$	P	F

Rozwiązanie zadania polegało na zauważeniu, że podane w tabeli pierwiastki można przedstawić w postaci iloczynów dwóch liczb: całkowitej i przybliżenia liczby $\sqrt{5}$. W tym celu uczeń musiał wyłączyć odpowiedni czynnik przed znak pierwiastka i po wykonaniu prostych obliczeń stwierdzić, że przybliżenia obu pierwiastków są poprawne. Zatem oba zdania są prawdziwe. Zadanie okazało się najtrudniejszym w arkuszu – w pełni poprawnie rozwiązało je 24% gimnazjalistów.

CZĘŚĆ Z JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO

Egzamin z języka obcego nowożytnego zdawany był na dwóch poziomach: podstawowym i rozszerzonym. Wszyscy gimnazjaliści przystępowali do egzaminu na poziomie podstawowym, natomiast uczniowie, którzy kontynuowali w gimnazjum naukę danego języka w szkole podstawowej, rozwiązywali obowiązkowo także zadania na poziomie rozszerzonym. Do egzaminu na poziomie rozszerzonym mogli przystąpić również uczniowie, którzy rozpoczęli naukę wybranego języka w gimnazjum.

Uczniowie mogli przystąpić do egzaminu z jednego z języków: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego albo włoskiego. Uczeń mógł zadeklarować przystąpienie do egzaminu tylko z tego języka, którego uczył się w gimnazjum jako przedmiotu obowiązkowego. Wszystkie arkusze egzaminacyjne z języków obcych miały identyczną formę, składały się z takich samych części i takiej samej liczby zadań takiego samego typu, za które można było otrzymać taką samą liczbę punktów.

CZĘŚĆ Z JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO NA POZIOMIE PODSTAWOWYM

Za rozwiązanie zadań z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym gimnazjaliści uzyskali średnio:

- z języka angielskiego – 68% punktów
- z języka niemieckiego – 55% punktów
- z języka rosyjskiego – 65% punktów
- z języka francuskiego – 60% punktów

W arkuszu egzaminacyjnym sprawdzane były umiejętności zdających w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. Analiza wyników pokazuje, że gimnazjaliści przystępujący w tym roku do egzaminu z języka francuskiego w podobnym stopniu opanowali umiejętności we wszystkich czterech obszarach; w przypadku pozostałych trzech języków obserwujemy większe zróżnicowanie wyników uzyskanych w poszczególnych częściach testu.

Gimnazjaliści dobrze poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu. Zadania te okazały się najłatwiejsze dla uczniów przystępujących do egzaminu z języka rosyjskiego (77% punktów) i niemieckiego (63% punktów). W przypadku języka angielskiego gimnazjaliści najlepiej poradzili sobie z rozwiązaniem zadań sprawdzających znajomość funkcji językowych (średni wynik – 74% punktów).

W arkuszach ze wszystkich języków obcych zadanie 1. składało się z pięciu jednostek sprawdzających różne umiejętności z podstawy programowej w zakresie rozumienia ze słuchu. Dla sporej grupy gimnazjalistów dużym wyzwaniem okazały się zadania sprawdzające umiejętność określania głównej myśli tekstu w języku angielskim oraz znajdowania w tekście słuchanym niektórych określonych informacji (w języku angielskim, niemieckim i rosyjskim).

Poniżej przedstawiono przykłady zadań z języka rosyjskiego i angielskiego sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji, z rozwiązaniem których uczniowie poradzili sobie w różnym stopniu.

Zadanie 1. (przykłady z różnych języków)

Usłyszysz dwukrotnie teksty. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu z podanych odpowiedzi wybierz właściwą. Zakreśl literę A, B albo C.

1.2. Сидоров не сделал домашнюю работу, потому что он

A.

B.

C.

Transkrypcja

- Сидоров, к доске!
- Ирина Петровна, а можно я в следующий раз?
- Что? Опять нет домашней работы? Снова зуб болел?
- Ну что Вы, Ирина Петровна, это Иванов вырвал больше зубов, чем у него было.
- Тогда наверняка сломался лифт, и ты просидел в нём всю ночь?!
- Вы всё шутите, Ирина Петровна, а я так хотел хорошо подготовиться к уроку, что даже решил поискать материалы в Интернете. Ну, и нашёл... интересную компьютерную игру и, сами понимаете, увлёкся...

1.3. What time are the boys going to meet?

A.

B.

C.

Transkrypcja

Boy: Peter, it's me. I've got the tickets for this new thriller. The film starts at half past six, so let's meet in front of the shopping centre at a quarter to six. We'll have time to look at some games. Don't be late. Bye!

Pierwszy z powyższych przykładów, to zadanie, z którym uczniowie poradzili sobie dość dobrze. Zdający mieli w nim wskazać przyczynę niewykonania przez chłopca pracy domowej. Pomimo występujących w dialogu żartów nauczyciela na temat tradycyjnych wymówek uczniów, takich jak ból zęba i zepsuta winda, zdecydowana większość zdających (85%) słusznie zwróciła uwagę na takie wyrażenia, jak „компьютерная игра” (gra komputerowa), „поискать в Интернете” (poszukać w Internecie) i wybrała poprawną odpowiedź **B**.

Dużo większym wyzwaniem okazało się drugie z przedstawionych powyżej zadań z języka angielskiego (1.3.). Zdający mieli w nim wskazać, o której godzinie chłopcy zamierzają się spotkać. Pomimo, że zadanie sprawdzało jedno z podstawowych zagadnień – określanie czasu – poprawną odpowiedź **A**. wybrało tylko 51% uczniów. Dla wielu zdających atrakcyjne okazały się opcje odpowiedzi **B**. i **C**., w których zapisie występował liczebnik „six” (sześć), dwukrotnie użyty w nagraniu. Możliwe też, że uczniowie nie zwrócili uwagi na fakt, iż pytanie dotyczy godziny spotkania, a nie godziny rozpoczęcia filmu.

Umiejętność znajdowania określonych informacji w tekście słuchanym była także sprawdzana w zadaniu 2. (na dobieranie) i zadaniu 3. (prawda-falsz).

Zaprezentowane poniżej zadania cząstkowe 3.1. i 3.2. z arkusza z języka rosyjskiego sprawdzają tę samą umiejętność, jednak uzyskane za nie wyniki znacznie się różniły.

Zadanie 3.

Usłyszysz dwukrotnie komunikat. Zdecyduj, które ze zdań są zgodne z treścią nagrania (P – Prawda), a które nie (F – Falsz). Zakreśl literę P albo F.

3.1.	Пассажиры получают в купе бесплатный завтрак.	P	☒ F
3.2.	Во время поездки пассажиры могут посмотреть телевизор.	☒ P	F

Transkrypcja

Уважаемые пассажиры! В нашем поезде работает уютный вагон-ресторан, где вы в течение всего пути можете позавтракать, пообедать или поужинать. Предлагаем большой выбор десертов со свежими сезонными фруктами и ягодами. Цены блюд вы найдёте в меню, которое лежит в каждом купе. У проводника можно также купить прохладительные напитки – лучшее средство от жары. Во всех вагонах есть холодильники и бесплатное спутниковое телевидение со многими каналами на русском языке. В каждом купе работают кондиционеры, которые помогут вам пережить июльскую духоту и высокую температуру. Желаем вам счастливого пути!

W obu zadaniach (3.1. i 3.2.) trzeba było odpowiedzieć, z jakich usług można skorzystać w pociągu podczas podróży (dostać darmowe śniadanie, obejrzeć telewizję), ale zadanie 3.1. okazało się znacznie trudniejsze dla zdających niż zadanie 3.2. Aby poprawnie rozwiązać zadanie 3.1., nie wystarczyło usłyszeć, że śniadanie jest podawane w pociągu, ale trzeba było też zrozumieć, czy jest bezpłatne i gdzie dokładnie jest serwowane. Tylko 64% zdających zwróciło uwagę na kluczowe wyrażenia „вагон-ресторан” (wagon restauracyjny), „цены блюд [...] в меню” (ceny dań [...] w menu), wskazujące na poprawną odpowiedź. Znacznie lepiej uczniowie poradzili sobie z zadaniem 3.2. 81% zdających słusznie połączyło wyrażenia związane z oglądaniem telewizji pojawiające się w tekście („Во всех вагонах есть бесплатное спутниковое телевидение со многими каналами.” – We wszystkich wagonach jest darmowa telewizja satelitarna z wieloma kanałami.) i w zadaniu („Во время поездки пассажиры могут посмотреть телевизор.” – Podczas podróży pasażerowie mogą oglądać telewizję.).

Analiza wyników zadań sprawdzających rozumienie tekstów pisanych pokazuje, że zadania w tej części arkusza były najłatwiejsze dla uczniów przystępujących do egzaminu z języka angielskiego, a najtrudniejsze dla zdających przystępujących do egzaminu z języka niemieckiego (średni wynik wyniósł odpowiednio 67% i 50% punktów). Gimnazjaliści rozwiązujący zadania z języka niemieckiego i rosyjskiego uzyskali niższy średni wynik za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych niż za zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu; w przypadku języka angielskiego średnie wyniki uzyskane za zadania sprawdzające umiejętności z tych dwóch zakresów wymagań są zbliżone.

Gimnazjaliści przystępujący do egzaminu z języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego w zróżnicowanym stopniu opanowali umiejętności sprawdzane w części arkusza egzaminacyjnego poświęconej rozumieniu tekstów pisanych. Poziom wykonania poszczególnych zadań zależał przede wszystkim od środków językowych w nich wykorzystanych oraz rodzaju tekstu, na którym oparta była dana jednostka zadania. Ilustrują to poniższe fragmenty zadania 7. z języka angielskiego oraz rosyjskiego.

Zadanie 7.**Przeczytaj ogłoszenia. Do każdego z nich dobierz odpowiednie zdanie.****7.1.**

The zoo
opens on June 5th.
Come and see more than one thousand wild
animals: lions, tigers
and the most dangerous tropical spiders.

Only on the opening day:
buy two tickets and you'll get
our illustrated zoo guide for free!

Tickets – £13

7.2.

A small, brown, friendly dog is waiting
for its owner.
It was sitting alone in the park next to the
zoo yesterday so I took it home.

Please, call Peter on 325 455 543

Powyższe przykłady sprawdzały umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu (7.1.) oraz wyszukiwania określonych informacji w tekście pisanym (7.2.). Wyniki uczniów za te zadania znacznie się od siebie różniły. 79% zdających w województwie podlaskim poprawnie zidentyfikowało pierwsze ogłoszenie (7.1.) jako zaproszenie do złożenia wizyty w nowym miejscu (E. This text invites you to visit a new place.). Natomiast jedynie 58% podlaskich uczniów wskazało tekst 7.2. jako źródło informacji o miejscu znalezienia zaginionego zwierzęcia (A. This text informs you where a pet was found.).

Zadanie 7.**Przeczytaj ogłoszenia. Do każdego z nich dobierz odpowiednie zdanie.****7.2.**

Каждому, кто купит 3 билета на фильм –
плакат с автографом режиссёра бесплатно!

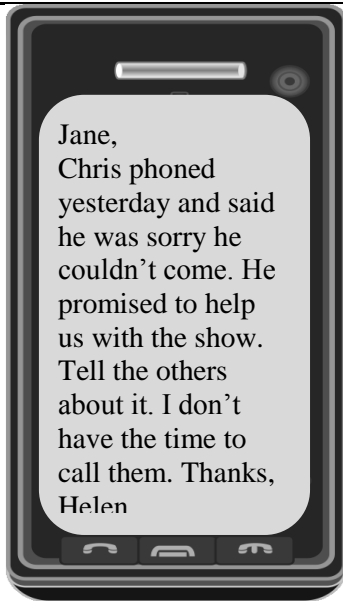
- A. Этот текст можно увидеть в лесу.
- B. Этот текст можно увидеть в кондитерском отделе.
- C. Из этого текста можно узнать, сколько стоит билет в кино.
- D. В этом тексте есть информация о том, как получить подарок.
- E. В этом тексте есть информация о том, что надо взять с собой на природу.

Powyższe zadanie sprawdzające umiejętność wyszukiwania w tekście określonych informacji okazało się bardzo trudne dla zdających, którzy przystąpili do egzaminu z języka rosyjskiego. Rozwiązało je poprawnie tylko 27% zdających. Możliwe, że trudność tego zadania związana jest z tym, że zdający, aby wybrać prawidłową odpowiedź (D.), musieli skojarzyć wyrażenie „jak otrzymać prezent” z faktem, że zakup trzech biletów daje możliwość otrzymania bezpłatnie plakatu. Dla uczniów, którzy słabiej opanowali umiejętności językowe, atrakcyjne mogły okazać się odpowiedzi A. i C., w których pojawiły się wyrażenia „билет в кино” (bilet do kina) i „в лесу” (w lesie), występujące również w tekście afisza filmowego.

Zadania sprawdzające umiejętność ogólnego rozumienia tekstów pisanych (określania głównej myśli tekstu, intencji nadawcy/autora i kontekstu wypowiedzi) dla piszących zadania w języku angielskim okazały się umiarkowanie trudne lub łatwe. Poniższy przykład przedstawia zadanie sprawdzające stopień opanowania umiejętności określania intencji nadawcy/autora tekstu.

Zadanie 8.

Przeczytaj teksty. W zadaniach z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B albo C.

8.1. Helen wrote the message to

- A. make a promise to Jane.
- B. thank Jane for coming.
- C. ask Jane to do something.

Wskazanie poprawnego rozwiązania wymagało zrozumienia, że Helen prosi Jane o przekazanie innym osobom informacji otrzymanej od Chrisa („Tell the others about it.”). Poprawną odpowiedź (C.) wybrało 48% zdających. Uczniowie, którzy wybrali błędną odpowiedź, prawdopodobnie skojarzyli słowa „promised” (obiecał) oraz „thanks” (dzięki), które pojawiły się w tekście, ze słowami „promise” (obietnica) i „thank” (podziękować) w błędnych opcjach odpowiedzi.

W zadaniu 9. sprawdzana była umiejętność znajdowania w tekście pisany określonych informacji. Okazało się ono trudne dla zdających egzamin z języka niemieckiego (średni wynik – 48%) oraz umiarkowanie trudne dla rozwiązujących zadania z języka angielskiego i rosyjskiego (średnio po 60%).

Zadanie 9.

Przeczytaj opisy trzech festiwali filmowych (A–C) oraz zdania dotyczące czworga nastolatków (9.1.–9.4.). Do każdej osoby dopasuj festiwal, którym byłaby ona zainteresowana. Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga! Jeden opis pasuje do dwóch osób.

C.	Am 24. Oktober beginnt in Stuttgart das Filmfestival für Jugendliche. Jugendgruppen können sich deutsche Filme ansehen und ihre Meinung sagen. Die größten Filmstars diskutieren am Abend mit dem jungen Publikum über ihre Rollen. In der Jury des Festivals sitzen Schüler, auch du kannst dich noch bis Ende September melden!
-----------	---

9.1.	Paul (14 Jahre) will in der Jury des Filmfestivals arbeiten.	C
9.3.	Alex (15 Jahre) möchte mit bekannten Schauspielern sprechen.	C

Zadanie 9. polegało na dobraniu do osoby takiego festiwalu, który najbardziej odpowiadałby jej oczekiwaniom. Uczniowie radzili sobie z poszczególnymi jednostkami na zróżnicowanym poziomie. Warto zwrócić uwagę na jednostki 9.1. oraz 9.3., do których należało dopasować ten sam opis festiwalu (C.). W opisie tym znajdowały się dwie istotne informacje dla rozwiązania zadania: „Die größten Filmstars diskutieren am Abend mit dem jungen Publikum” (Największe gwiazdy filmowe będą dyskutować [...] z młodą publicznością.) oraz „In der Jury des Festivals sitzen Schüler” (W jury festiwalu zasiadają uczniowie.). W zadaniu 9.1. 57% zdających wybrało poprawną odpowiedź, kojarząc wyrażenie „in der Jury des Filmfestivals” z odpowiednim fragmentem tekstu. Natomiast z zadaniem 9.3.

poradziło sobie tylko 30% uczniów, którzy prawidłowo skojarzyli zawarty w zadaniu czasownik „sprechen” (rozmawiać) z czasownikiem „diskutieren” (dyskutować), występującym w opisie festiwalu. Zdający, dobierając odpowiedni festiwal dla Alexa, najczęściej błędnie wskazywali opis B. Prawdopodobnie sugerowali się rzeczownikiem „Schauspieler” (aktorzy), który występował zarówno w zadaniu, jak i w opisie festiwalu.

Oprócz umiejętności rozumienia tekstów w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzana była także znajomość funkcji językowych oraz środków językowych. Uczniowie, którzy przystępowali do egzaminu z języka angielskiego, rosyjskiego i niemieckiego uzyskali wyraźnie wyższe wyniki w części sprawdzającej znajomość funkcji językowych, niż w części poświęconej rozumieniu tekstów pisanych.

Dla większości gimnazjalistów przystępujących do egzaminu z języka angielskiego lub rosyjskiego najtrudniejsze spośród zadań sprawdzających znajomość funkcji językowych okazało się zadanie 4., które wymagało wybrania właściwej reakcji na wypowiedzi wysłuchane z płyty CD. Zdecydowanie łatwiejsze było wskazanie poprawnych odpowiedzi w zadaniu 6., w którym zdający wskazywali reakcje adekwatne do sytuacji opisanych w języku polskim. Dla uczniów przystępujących do egzaminu z języka niemieckiego najtrudniejsze okazało się zadanie 5., wymagające uzupełnienia minidialogów brakującymi wypowiedziami jednej z osób.

Zadanie 5.

Uzupełnij poniższe minidialogi, wybierając spośród podanych odpowiedzi brakującą wypowiedź jednej z osób. Zakreśl literę A, B albo C.

5.1. X: Mama, darf ich heute später nach Hause kommen?

Y: _____

- A. Das geht nicht.
- B. Das weiß ich genau.
- C. Das Haus steht dort links.

Zadanie 6.

Dla każdej z opisanych sytuacji wybierz właściwą reakcję. Zakreśl literę A, B albo C.

6.1. Podoba Ci się koszulka w sklepie. Jak zapytasz o jej cenę?

- A. How many would you like?
- B. How can I pay for it?
- C. How much is it?

6.2. Nie usłyszałeś(-aś) udzielanej Ci informacji. Jak zareagujesz?

- A. Müssen Sie das jetzt sagen?
- B. Können Sie das, bitte, wiederholen?
- C. Möchten Sie das noch einmal hören?

W zadaniu 5.1. z języka niemieckiego 43% uczniów udzieliło poprawnej odpowiedzi na pytanie: „Mama, darf ich heute später nach Hause kommen?” (Czy mogę dzisiaj później wrócić do domu?). Poprawną reakcją na to pytanie była odpowiedź A. „Das geht nicht.” (To niemożliwe.) Można przypuszczać, że zdający, którzy słabiej opanowali umiejętności językowe, kojarzyli czasownik „gehen” tylko z jego podstawowym znaczeniem „iść, chodzić”, podczas gdy w tym zadaniu był on użyty z przeczeniem „nicht” do wyrażenia odmowy pozwolenia.

W przypadku języka angielskiego jednym z najłatwiejszym w tej części arkusza okazało się zadanie sprawdzające umiejętność zapytania o cenę 6.1.. Poprawna odpowiedź C. „How much is it?” (Ile to kosztuje?) to najbardziej typowa i najczęściej prezentowana w podręcznikach forma, przy pomocy której pytamy o cenę produktu. Poprawnej odpowiedzi na to pytanie udzieliło 81% zdających.

Równie typowe wyrażenie, prośba o powtórzenie, było sprawdzane w zadaniu z języka niemieckiego (6.2.). Poprawną odpowiedź **B.** wybrało 57% zdających. Dla sporej grupy uczniów atrakcyjną wydała się odpowiedź **C.**, w której użyto wyrażenia „noch einmal” (jeszcze raz). W odpowiedzi tej występował jednak czasownik „hören” (słuchać), którego typowo nie stosuje się prosząc o powtórzenie informacji.

W arkuszu egzaminacyjnym były dwa zadania sprawdzające znajomość środków językowych. Pierwsze z nich (zadanie 10.) sprawdzało przede wszystkim znajomość leksyki, a drugie (zadanie 11.) znajomość struktur gramatycznych. Porównanie wyników za oba zadania wskazuje, że uczniowie przystępujący do egzaminu z języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego uzyskali niższy średni wynik w zadaniu sprawdzającym znajomość słownictwa. W języku niemieckim najtrudniejszym zadaniem cząstkowym okazała się jednostka 10.2., w której należało uzupełnić lukę rzeczownikiem „Fitnessstudio” (klub fitness). W języku rosyjskim kłopot sprawił zdającym czasownik „болеть”, który użyty był w zadaniu w znaczeniu „kibicować”. Tymczasem wielu uczniów kojarzyło go wyłącznie ze znaczeniem „chorować”, co uniemożliwiło im poprawne wykonanie zadania. W grupie zadań sprawdzających znajomość środków językowych w języku angielskim najtrudniejszą okazała się jednostka 11.2., w której należało uzupełnić lukę formą czasownika „close” (zamknąć) w czasie *Present Simple*.

CZĘŚĆ Z JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO NA POZIOMIE ROZSZERZONYM

Za rozwiązanie zadań z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym gimnazjaliści uzyskali średnio:

- z języka angielskiego – 49% punktów
- z języka niemieckiego – 71% punktów
- z języka rosyjskiego – 56% punktów
- z języka francuskiego – 92% punktów.

Uczniowie lepiej opanowali umiejętności związane z rozumieniem wypowiedzi (rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych) niż z ich tworzeniem. Najslabiej opanowaną umiejętnością, niezależnie od wybranego języka, jest stosowanie środków językowych.

Na poziomie rozszerzonym – w porównaniu z poziomem podstawowym – w podstawie programowej w zakresie rozumienia ze słuchu nie określono żadnych dodatkowych umiejętności. Zadania różnią się od tych na poziomie podstawowym długością tekstów, tempem odtwarzanych nagrań oraz wymaganym do ich rozwiązania zakresem środków językowych. Zadanie 1. oparte jest na dwóch różnorodnych tekstach i, podobnie jak na poziomie podstawowym, sprawdzane są w nim różne umiejętności z podstawy programowej. Zadanie to okazało się dużym wyzwaniem dla zdających, którzy przystąpili do egzaminu z języka angielskiego (średni wynik – 47%). Dla gimnazjalistów przystępujących do egzaminu z pozostałych języków trudniejsze okazało się zadanie 2., sprawdzające umiejętność wyszukiwania szczegółowych informacji w tekście. Zadanie to oparte jest na wypowiedziach czterech osób na zbliżony temat i wymaga od zdających dużej koncentracji, aby wyselekcjonować w tekście informacje niezbędne do udzielenia poprawnej odpowiedzi.

Najniższe wyniki w tej części arkusza uczniowie uzyskali za zadania cząstkowe 1.2. (37%) i 1.5. (35%) w języku angielskim.

Zadanie 1.

Usłyszysz dwukrotnie dwa teksty. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu w zadaniach 1.1.–1.6. z podanych odpowiedzi wybierz właściwą. Zakreśl literę A, B albo C. Zadania 1.1.–1.3. odnoszą się do pierwszego tekstu, a zadania 1.4. – 1.6. do drugiego.

Tekst 1.

Usłyszysz rozmowę dwojga nastolatków.

1.2. Which is true about Marion?

- A. She likes the same colours as her mum does.
- B. She wants to buy a poster for her room.
- C. She's going to prepare some food.

Tekst 2.

Usłyszysz wypowiedź nastolatka.

1.5. In what way does Brandon help the dog centre?

- A. He regularly supports it financially.
- B. He takes dogs for walks after classes.
- C. He cleans the dog beds every week.

Transkrypcja tekstów

Tekst 1.

Man: OK, Marion, what would you like me to do now?

Woman: Well, let me think. I've already taken the books and the chairs out. Now you can push the bed and the desk to the middle of the room.

Man: Fine. But first you have to roll the carpet. I can carry it to the garage if you want.

Woman: It can stay. It's old and I'm going to throw it away afterwards.

Man: I'll put some old newspapers on it anyway. Now, what colour would you like the walls to be?

Woman: My mum suggested green or blue. She likes those colours the most, but they are not my favourite. I think I'd like orange on these three walls and brown on this one. I've got a lovely poster. It will look great on it.

Man: Where is it? I'd like to see it.

Woman: It's still wrapped in paper. I'll put the poster on the wall when it's dry.

Man: What shall we do now?

Woman: You can start the work and I'll make some spaghetti for us. It won't take long.

Man: But you'll help me after lunch?

Woman: Sure. I'll bring the brushes for us. If we work together, we should finish it today.

Tekst 2.

Woman: Here's our phone-in programme for teens who want to make a difference. Let's welcome our first caller. Hello, Brandon.

Boy: Hi. I'm a member of the school environmental club. We learn a lot there. Instead of buying juice in cartons at school, we take drinks from home in glass bottles that we can use again later. We also take lunches to school in plastic lunch boxes. Our club members also care for animals. Last week we decided to organise an event at our local centre for homeless dogs. We needed some help so we asked younger students to join us. Together we went to the dog centre and our group was divided into two teams. Some of my friends walked the dogs. And the rest of us cleaned the dog beds. Maybe in a month or two, we'll go to the centre again. And now, every month I send £5 to the centre. In return, I get the latest news about the dogs living there.

W zadaniu 1.2. uczniowie mieli wskazać, które ze zdań zawiera prawdziwą informację dotyczącą Marion – jednej z osób uczestniczących w dialogu. Zadaniem uczniów było wyselekcjonowanie z tekstu wypowiedzianego przez dziewczynkę zdania „I'll make some spaghetti for us.” (Zrobię dla nas spaghetti.), które wskazuje na poprawną odpowiedź B. („Zamierza przygotować jedzenie.”) W zadaniu 1.5. z kolei poprawną odpowiedź A. należało wskazać na podstawie zdania wypowiedzianego przez chłopca: „And now, every month I send £5 to the centre.” („I teraz, każdego miesiąca wysyłam do schroniska 5 funtów.”). W tekście wprowadzie wspomniano również o pozostałych czynnościach wymienionych w opcjach odpowiedzi, ale pierwsza z nich (wyprowadzanie psów przebywających w schronisku), zgodnie z tekstem, wykonywana była przez kolegów chłopca, a druga czynność (sprzątanie psich legowisk w schronisku) nie jest wykonywana przez chłopca każdego tygodnia, jak mówi odpowiedź C.

Znacznie lepiej uczniowie poradzili sobie z zadaniem 1.3. (68%), które sprawdzało umiejętność określania kontekstu wypowiedzi.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych, w porównaniu do wymagań z poziomu podstawowego, oprócz zakładanej lepszej znajomości środków językowych, w podstawie programowej określono dwie umiejętności dodatkowe, które powinni opanować uczniowie na poziomie rozszerzonym, tj. określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu (umiejętność sprawdzana w zadaniu 3.) oraz rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (umiejętność sprawdzana w zadaniu 4.). Gimnazjaliści, którzy przystąpili do egzaminu z języka niemieckiego i rosyjskiego, uzyskali niższe wyniki za zadanie 3., niż za zadanie 4. Dla uczniów rozwiązujących zadania z języka

angielskiego najtrudniejsze w części arkusza sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych okazało się zadanie 4.

Zadanie 4.

Przeczytaj tekst, z którego usunięto cztery zdania. Wpisz w luki 4.1.–4.4. litery, którymi oznaczono brakujące zdania (A–E), tak aby otrzymać logiczny i spójny tekst. **Uwaga!** Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

BIG JOHN DOESN'T PAY

A bus came to a stop and a really big man got on. "Big John doesn't pay," he said. The small bus driver didn't want to argue with a man that size. **4.1. D** The next day, the same thing happened. The giant got on and again said, "Big John doesn't pay."

This continued for some time. The bus driver began to get more and more irritated with the situation. He thought about it all the time and one day he found the solution. **4.2. E** There, he started an intensive karate course. He practised every day and didn't miss a single class. **4.3. C** When the giant got on again and said the same thing, the driver stood up and said, "Oh yeah, and why doesn't Big John pay?"

The giant reached inside his pocket. **4.4. B** Naturally, he expected the worst. But the man took out a plastic card and said, "Because Big John has a bus pass."

- A. Instead, the man decided to buy a ticket.
- B. The driver watched this movement.
- C. After three months he was ready.
- D. So he didn't say anything.
- E. He decided to join a gym.

Wskazanie poprawnych odpowiedzi w tego typu zadaniach wymaga znalezienia związków leksykalnych, logicznych i/lub gramatycznych pomiędzy, poszczególnymi fragmentami tekstu.

Analiza zadania z języka angielskiego pokazuje, że uczniowie poprawnie wstawili te zdania, w których mieli bardzo wyraźne, proste połączenia leksykalno-gramatyczne. Na przykład najłatwiejszą do uzupełnienia dla zdających okazała się luka 4.2., którą poprawnie uzupełniło 69% zdających. Uczniowie prawidłowo skojarzyli rzeczownik „a gym” (siłownia) w zdaniu E. z okolicznikiem miejsca „there”(tam), rozpoczynającym następną zdanie w tekście.

Większą trudność sprawiały uczniom zadania, których rozwiązanie wymagało zrozumienia dłuższego fragmentu tekstu i/lub zidentyfikowania zdań powiązanych ze sobą logicznie, jak np. zadanie 4.4. Poprawne rozwiązanie tego zadania wymagało zrozumienia wyrażenia „reached inside his pocket” (sięgnął do kieszeni), poprzedzającego lukę i połączenia go z wyrażeniem „this movement” (ten gest) w zdaniu B. Tymczasem wielu uczniów wybierało zdanie A., kojarząc wyrażenie „reached inside his pocket” z decyzją o zakupie biletu („the man decided to buy a ticket” – mężczyzna zdecydował, że kupi bilet), ignorując obecność wyrazu „instead” (zamiast tego) w opcji odpowiedzi A. Wyraz ten sprawiał, że odpowiedź A. nie łączyła się logicznie z poprzedzającą lukę zdaniem w tekście.

Oprócz zadań zamkniętych, sprawdzających rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych, w arkuszach egzaminacyjnych na poziomie rozszerzonym występują zadania otwarte, sprawdzające umiejętność stosowania środków językowych oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej.

Stosowanie środków językowych to umiejętność zdecydowanie najsłabiej opanowana przez wszystkich gimnazjalistów. Większość uczniów nie potrafiła poprawnie uzupełnić tekstu w zadaniu 6. oraz poprawnie uzupełnić bądź przetłumaczyć zdań w zadaniu 7. W przypadku języka angielskiego najtrudniejsze okazało się: utworzenie pytania w czasie *Past Simple* oraz uzupełnienie zdania odnoszącego się do przeszłości wyrażeniem zawierającym czasownik „promise” (obietcywać). W języku rosyjskim w zadaniu 7. problem stanowiło tłumaczenie fragmentów „chcemy” i „mieszkał

w mieście”. Trudność sprawiła uczniom odmiana czasowników „хотеть” i „жумь” oraz poprawny zapis ortograficzny tłumaczonych fragmentów zdań.

Słaba znajomość podstawowych struktur leksykalno-gramatycznych wyraźnie wpłynęła również na jakość wypowiedzi pisemnych tworzonych przez gimnazjalistów. Zadaniem uczniów było napisanie tekstu o długości 50–100 słów na jeden z poniższych tematów.

Zadanie 8.

Kilka dni temu zwyciężyłeś(-aś) w zawodach sportowych. W e-mailu do kolegi/koleżanki z Londynu (Berlina):

- **wyjaśnij, dlaczego uczestniczyłeś(-aś) w tych zawodach**
- **przedstaw problem, który powstał podczas zawodów**
- **napisz, jak zareagowali koledzy na wiadomość o Twoim zwycięstwie.**

Podpisz się jako XYZ.

***Rozwiń** swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów, pamiętając, że długość e-maila powinna wynosić od 50 do 100 słów. Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji, spójność, bogactwo językowe oraz poprawność językowa.*

Zadanie 8.

Byłeś(-aś) z klasą na wycieczce autokarowej. W e-mailu do kolegi z Rosji:

- **wyjaśnij, dlaczego wybraliście się na taką wycieczkę**
- **napisz, co przydarzyło się wam podczas waszego wyjazdu**
- **opisz, jak zareagował nauczyciel na to wydarzenie.**

Podpisz się jako XYZ.

***Rozwiń** swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów, pamiętając, że długość e-maila powinna wynosić od 50 do 100 słów. Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji, spójność, bogactwo językowe oraz poprawność językowa.*

W zadaniu sprawdzane było opanowanie przez uczniów kilku wymagań określonych w podstawie programowej w zakresie tworzenia wypowiedzi pisemnej. Obydwa tematy wymagały od uczniów wykazania się umiejętnością opisywania ludzi i czynności, relacjonowania wydarzeń z przeszłości, wyrażania i uzasadniania swoich poglądów oraz przedstawiania opinii innych osób.

Uczniowie przystępujący do egzaminu z języka angielskiego i rosyjskiego uzyskali niski średni wynik w zakresie treści (43% z języka angielskiego i 39% z rosyjskiego), co wskazuje, że wielu zdających ma problem z komunikatywnym przekazywaniem informacji i rozwijaniem swoich wypowiedzi. Wypowiedzi pisemne zdających charakteryzują się wąskim zakresem stosowanych środków językowych oraz dużą liczbą błędów językowych i ortograficznych, które często powodują zakłócenie komunikacji, co w konsekwencji ma negatywny wpływ między innymi na ocenę treści. Wysoki jest też odsetek uczniów, którzy nie uzyskali żadnego punktu za swoją wypowiedź (od 8% do 50% w zależności od języka). Oznacza to, że wielu zdających nie podjęło próby wykonania tego zadania lub napisało prace, które świadczą o braku umiejętności tworzenia tekstu pisanego. We wszystkich językach najwyższe wyniki zdający uzyskali w kryterium spójności i logiki tekstu.

Jolanta Gołaszewska
dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży